

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM PRO ŠKOLNÍ DRUŽINU PŘI ZÁKLADNÍ ŠKOLE DOBŠICE, OKRES ZNOJMO

„Učit se znát“
„Učit se jak na to“
„Učit se žít společně“
„Učit se být sám sebou“

1. Identifikační údaje školní družiny:

Název organizace : Základní škola a Mateřská škola Dobšice, okres Znojmo, příspěvková organizace

Ředitel školy: Mgr. Přemysl Juhaňák

Adresa: Brněnská 52, Dobšice, 671 82

IČO: 71012222

Název zájmového zařízení: Školní družina

Kontakt ZŠ: 515 22 28 24

Kontakt ŠD: 602 610 304

E - mail: zs.dobsice@skolyjm.cz

Datová schránka: py4mcsv

Webové stránky: www.skoly.dobsice.cz

Zřizovatel: Obec Dobšice, 671 82, Dobšice

Oddělení ŠD : I., II., III.

Provozní doba Po – Pá : 6⁰⁰ – 7⁴⁰, 11⁴⁵ – 16⁴⁵

Délka a časový plán vzdělávání:

Vzdělávací program ŠD je rámcovým programem stanoveným na dobu jednoho roku. Činnost programu není nijak věkově omezen, proto je možné volit činnosti dle aktuálního složení žáků. ŠVP je doplněn celoročním plánem, kde je činnost ŠD rozložená.

Režim dne ve školní družině je zpravidla rozdělen:

6:00 – 7:40	odpočinková činnost v kmenové třídě odd. ŠD
11:45 – 12:15	oběd a odpočinková činnost v přístavbě školy a pobyt venku na hřišti ŠD
12:15 – 13:00	rekreační činnost, pobyt na hřišti ŠD
13:00 – 14:00	kroužky a pravidelná činnost, zájmová činnost
14:00 – 14:30	pobyt venku na hřišti ŠD nebo v kmenových třídách využívaných pro odd. ŠD
14:30 – 16:45	sloučení odd. a přesun do kmenové třídy využitý pro ŠD u vchodu budovy odpočinkové činnosti a příprava na vyučování, spontánní aktivity

Činnost oddělení je dána týdenní skladbou zaměstnání.

ŠVP pro školní družinu byl předložen a schválen ředitelem školy dne 1. 9. 2024.

2. Charakteristika školní družiny

ŠD tvoří ve dnech školního vyučování mezistupeň mezi výukou ve škole a výchovou v rodině. ŠD není pokračováním školního vyučování, má svá specifika, která ji odlišují od školního vyučování. Ve školní družině je žákům zajištěna náplň volného času před vyučováním, po vyučováním a před odchodem do zájmových aktivit. Posláním ŠD je zabezpečení zájmové činnosti, odpočinku a rekreace žáků s upevňováním sociálních dovedností a základních hygienických a kulturních návyků.

ŠD žáky všestranně rozvíjí, posiluje tvořivé a aktivní prvky, podporuje komunikaci a vzájemnou spolupráci. Celková maximální kapacita školní družiny je 80 žáků.

Pro uskutečňování všech aktivit jsou využívány kmenové třídy ZŠ, přístavba ŠD, školní hřiště a posezení se zastřešením.

2.1. Organizace činnosti družiny

- družina poskytuje zájmové vzdělávání žákům 1.- 5. tříd v době mimo vyučování
- činnost družiny je vykonávána ve dnech školního vyučování mimo prázdniny
- družina organizuje zájmové vzdělávání účastníkům přihlášeným k pravidelné denní docházce
- družina umožňuje účastníkům odpočinkové činnosti a přípravu na vyučování
- oddělení se naplňují nejvýše do počtu 30 dětí v jednom oddělení
- činnost školní družiny se řídí Školním vzdělávacím programem pro školní družinu

2.2. Provozní doba školní družiny

- školní družina je v provozu ve dnech školního vyučování v době od 11:45 hod. do 16:45 hod.
- ranní družina je v provozu od 6:00 hod. do 7:40 hod.

2.3. Přihlašování, odhlásování a zařazení žáka do družiny

- do školní družiny přihlašují zákonní zástupci žáka písemnou přihláškou (zápisním lístkem)
- o zařazení žáka do školní družiny rozhoduje ředitel školy
- pro přihlášeného žáka je docházka do školní družiny povinná
- na zápisním lístku upřesní rodiče rozsah docházky v ŠD, samostatné odchody nebo odchody do kroužků
- odhlášení žáka ze školní družiny se provádí pouze písemnou formou, na družinový lísteček (žáci mají možnost si je vyzvedávat u p. vychovatelky nebo u vchodu do budovy)
- do školní družiny jsou přednostně přijímáni žáci nižších ročníků.

2.4. Omlouvání nepřítomnosti

- nepřítomnost žáka v družině, příp. odchylky od pravidelné docházky sdělí zákonní zástupci příslušné vychovatelce písemně zápisem na omluvný lístek (k tomuto účelu určeném), příp. jinou písemnou formou
- stejným způsobem zákonní zástupci žádají o umožnění odchodu žáka v doprovodu jiné osoby
- na telefonickou žádost nelze žáka ze školní družiny uvolnit
- odchody žáka do zájmových útvarů upřesní zákonní zástupci na zápisním lístku

2.5. Další ustanovení a doporučení

- žáky 1. a 2. ročníků odvádí do družiny vyučující nebo asistent pedagoga, žáci vyšších ročníků přicházejí do školní družiny sami

- v rámci organizace různých činností školní družiny je možné jednotlivá oddělení spojovat
- spojovat oddělení je také možno v případě snížení počtu žáků v odděleních
- vychovatelky ŠD nejsou zodpovědné za ztrátu, odcizení či poškození cenných předmětů (mobily, tablety, šperky apod.)
- žáci se speciálními vzdělávacími potřebami mohou ŠD navštěvovat na základě doporučení ŠPZ s asistentkou pedagoga
- pro různé zájmové činnosti (výtvarné, sportovní, pobyt venku apod.) je vhodné děti vybavit převlečením
- pitný režim ve školní družině je denně zajištěn v dostatečném množství
- zákonní zástupci žáka, který úmyslně poškodí vybavení školní družiny, jsou povinni uhradit způsobenou škodu
- ztrátu osobních věcí žák ihned hlásí vychovatelce školní družiny, na pozdní upozornění (druhý den) nebude brán zřetel

2.6. Bezpečnost práce a ochrana žáků ve školní družině

- při pobytu ve školní družině dodržuje žák vnitřní řád školní družiny a řídí se pokyny vychovatelek
- bez vědomí vychovatelky nesmí žák opustit školní družinu
- za žáka, který byl ve škole a nedostavil se do školní družiny, vychovatelka neodpovídá
- za bezpečnost žáka na cestě do zájmového útvaru a po skončení zpět do ŠD vychovatelka neodpovídá
- **žáci jsou poučeni o pravidlech bezpečnosti a ochrany zdraví při pobytu ve školní družině, záznam o tomto poučení je v přehledu výchovně vzdělávací práce v jednotlivých odděleních**

PODMÍNKY ZAJIŠTĚNÍ BOZ

Podmínky psychosociální:

Ve školní družině je vytvářeno pohodové a příznivé sociální klima, ve vzájemné komunikaci panuje otevřenost a partnerství. Žáci jsou vedeni ke vzájemné úctě a toleranci, k empatii, spolupráci a pomoci druhému. Při všech činnostech jsou respektovány potřeby jedince. Činnost vychází ze zájmů účastníků a osvojování si toho, co má pro ně praktický smysl, co vede k praktické zkušenosti, vše je vedeno k všestrannému prospěchu dítěte. Náplň činností je věkově přiměřená, hodnocení žáků je motivující a respektující individualitu účastníků, vždy zohledňuje individuální možnosti, individuální pokrok a je pro žáky dostatečnou zpětnou vazbou.

Podmínky bezpečnostní a hygienické:

- na začátku školního roku jsou žáci seznámeni s vnitřním řádem školní družiny a jsou poučeni o chování a bezpečnosti
- označení nebezpečných předmětů – vychovatelka seznámí žáky s provozními řády využívaných prostor – škola, ŠJ, ŠD, školní hřiště
- vhodná struktura činnosti a skladba zaměstnání – vychovatelka vybírá věkově přiměřenou činnost, při které nedojde ke zranění žáka
- stravovací návyky a pitný režim – vychovatelka dbá na hygienu a kulturu stolování, dohlíží na pitný režim žáků
- zdravé prostředí – podle platných norem, tj. dle vyhlášky ministerstva č. 160/2024 Sb., o hygienických požadavcích na prostory a provoz zařízení a provozoven pro výchovu a vzdělávání mladistvých (prostory, odpovídající světlo, teplo, bezhlučnost, čistota, větrání, vhodný nábytek, hygienické vybavení prostor)

- bezpečné pomůcky – vychovatelka dbá na používání věkově přiměřených pomůcek proškolením na začátku školního roku a opakováním během školního roku. Svým pedagogickým působením neustále nabádá k dodržování bezpečnosti, děti má neustále v zorném poli
- ochrana před úrazy a eliminace nebezpečných situací – vychovatelka eliminuje možné úrazy
- žáci jsou na začátku roku poučeni o bezpečnosti silničního provozu, během roku je poučení zopakováno před vycházkami, výlety a exkurzemi
- dostupnost prostředků první pomoci – použitelná lékárnička je umístěna ve sborovně ZŠ, která je s prostory ŠD v bezprostřední blízkosti.
- úrazy jsou evidovány v knize úrazů, která je společná se ZŠ a je uložena ve sborovně ZŠ.

2.7. Vyloučení žáka ze školní družiny

Žáka je možno ze školní družiny podmíněčně **vyloučit nebo vyloučit při hrubé nekázni** nebo při soustavném a opakovaném **nedodržování vnitřního řádu** školní družiny, pokud tím ohrožuje zdraví a bezpečnost svoji nebo ostatních žáků, a to po dobu jednoho školního roku.

2.8. Spolupráce se zákonnými zástupci

- zákonní zástupci jsou informováni pravidelně prostřednictvím deníčků nebo webových stránek
- v případě potřeby zákonní zástupci mohou družinu kdykoliv navštívit po vzájemné dohodě nebo jsou kontaktováni telefonicky

2.9. Materiální podmínky

Prostředí školní družiny je bezpečné, ve třídě mají žáci vybavení pro rozmanité hry a činnosti odpovídající počtu a věku žáků. Zajištěné je i dostatečné množství pomůcek pro výtvarnou a rukodělnou zájmovou činnost.

- oddělení školní družiny jsou umístěna v areálu ZŠ
- školní družina využívá hernu, přilehlé venkovní hřiště a dvě kmenové učebny

POPIS MATERIÁLNÍCH PODMÍNEK:

- inspirující, nestresující prostředí a účelově vybavené prostory družiny ve třídách, možnost využívání prostor školy (školní hřiště, počítačová učebna, učebny s interaktivní tabulí a školní zahrada s venkovním posezením)
- vybavení ŠD je neustále modernizováno i ve spolupráci se zřizovatelem.

Aktivity školní družiny

Žáci si mohou vybírat mezi jednotlivými aktivitami. Prostory umožňují svým vybavením odpočinek, soukromí i zájmové a hrací aktivity. Pro zájmové činnosti a společné hry žáci využívají plochy na koberecích a pracovní koutky. Celé prostory jsou vždy esteticky upraveny a soustavně doplňovány potřebnými pomůckami. Sportovní činnosti mohou probíhat na školním hřišti. K relaxaci v přírodě slouží i zahrada školy s venkovním zastřešeným posezením.

2.10. Personální podmínky

- žáci pravidelné denní docházky do družiny se zařazují do tří oddělení, které vedou 3 kvalifikované vychovatelky a asistentka pedagoga, pokud je doporučena ŠPZ.

Charakteristika pedagogických pracovníků:

- splňují odpovídající pedagogické vzdělání
- uplatňují svou kreativitu, postoje a přístup, vlastní dovednosti a to v kontinuitě s programem ŠD a školy
- spolupracují s třídními učiteli, zákonnými zástupci a veřejností

- jsou iniciátorem a průvodcem při činnostech, které motivují, navozují, přímo nebo nepřímo řídí, hodnotí

Další sebevzdělávání vychovatelek

- samostudium odborné literatury
- sledování nových trendů v oblasti zájmového vzdělávání
- účast na akreditovaných kurzech a dalším vzdělávání pedagogů

2.11. Ekonomické podmínky

Úplata za zájmové vzdělávání ve školní družině je stanovena směrnicí o úplatě ve školní družině. O snížení nebo prominutí úplaty rozhoduje ředitel školy podle vyhlášky č. 74/2005 Sb. o zájmovém vzdělávání ve znění pozdějších předpisů, zejména v případě žáků se sociálním znevýhodněním. Úplata je placena bezkontaktním převodem na účet školy ve dvou splátkách. První splátka do konce října za měsíce září - leden. Druhá splátka do konce února za měsíce únor – červen.

2.12. Podmínky pro vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků mimořádně nadaných

Žáci se speciálními vzdělávacími potřebami jsou individuálně integrováni do školní družiny s využitím speciálních pedagogických postupů. Vychovatelka školní družiny úzce spolupracuje s výchovnou poradkyní školy, s rodiči a třídním učitelem, případně s pedagogickým asistentem, dle charakteru a stupně podpůrných opatření začleňuje žáka do volnočasových aktivit a zajišťuje podmínky k rozvoji osobnosti žáka.

Nadaným žákům je umožněn další rozvoj v zájmových aktivitách v oblastech jejich zájmu.

3. Obsah vzdělávání v ŠD

Obsah vzdělávání vychází ze vzdělávacích oblastí, které jsou definovány v Rámcovém vzdělávací programu pro základní vzdělávání:

- **formování životních postojů**
- **zvyšování sociálních dovedností**
- **výchova ke zdravému životnímu stylu**
- **posilování komunikačních dovedností tvořících základ sociálních dovedností**
- **najít své místo ve společnosti a ve skupině**
- **výchova k odstraňování nedostatků v psychické regulaci chování - agresivity, šikany, nespravedlnosti**

3.1. Klíčové kompetence:

Klíčové kompetence (neboli způsobilost k vykonávání různých činností v družině), ze kterých vycházíme, jsou uvedeny v RVP ZV. Klíčové kompetence chápeme jako souhrn znalostí, schopností, dovedností a hodnot a postojů žáků. V rámci pedagogického procesu ve ŠD se prioritně zaměřujeme na rozvoj následujících klíčových kompetencí:

Kompetence k učení

- vedeme žáky k používání jednoduchých textových zdrojů (dětské encyklopedie, časopisy)
- vedeme žáky k tomu, aby získané zkušenosti uplatňovali v praktických situacích a získané vědomosti dávali do souvislostí např. při různých soutěžích

Kompetence k řešení problémů

- předkládáme žákům takové hry a situace, aby hledali různé varianty řešení problémů a vybírali mezi nimi

- vhodnou motivací vedeme žáky k tomu, aby se nenechali odradit případným neúspěchem a započaté činnosti dokončovali

Kompetence komunikativní

- během činností v družině se snažíme vést žáky ke vhodné komunikaci mezi sebou i k dospělým

Kompetence sociální a personální

- necháváme žáky pracovat ve skupinách a vedeme je k tomu, aby se při práci podělili o materiál a o pomůcky, aby se dokázali ocenit za dobrou práci, přijali různou úlohu ve skupině a sami si mezi sebou organizovali činnost ve skupině

Kompetence občanské a činnostní

- vedeme žáky k používání základních společenských norem chování
- na procházkách a při pobytech venku vedeme žáky k tomu, aby vnímali krásu přírody a neničili ji

Kompetence pracovní a trávení volného času

- při činnostech v družině se snažíme vést žáky k tomu, aby si po celou dobu práce udržovali své místo v pořádku, správně si svou činnost plánovali a vyhodnocovali výsledky
- vedeme žáky k tomu, aby si vybírali zájmové činnosti dle svých vlastních dispozic a rozvíjeli své zájmy v organizovaných skupinových nebo i individuálních činnostech
- činnostmi v družině se snažíme o to, aby se žáci orientovali v možnostech smysluplného trávení volného času
- vedeme žáky k tomu, aby se nebáli říct „ne“ nevhodným nabídkám na využití volného času

Ve školní družině jsou využívány k naplňování cílů ŠD a klíčových kompetencí následující **výchovně vzdělávací strategie**: hry, soutěže, odpočinková činnost (relaxace, poslechy), plavání, pohybová výchova se zpěvem, kresba, dramatizace, pracovní činnosti na dané téma, besedy, rozhovory, exkurze, dopravní výchova, jednorázové akce (projekty), zájmová činnost (keramika).

3.2. Práce se žáky se speciálními vzdělávacími potřebami:

***TAJEMSTVÍ VÝCHOVY SPOČÍVÁ V TOM,
ZAŘÍDIT VĚCI TAK, ABY ŽÁK BYL ÚSPĚŠNÝ
A PAK HO ZA TO POCHVÁLIT.***

- **Chceme vychovávat děti šikovné, ale ne dokonalé**
- **Nejen dospělý, ale i dítě má nárok na to, aby mu něco nešlo, aby něco neumělo**
- **Děti se vyvíjejí různým tempem, proto co mu nepůjde dnes, mu možná půjde zítra**
- **Pokud nepůjde, smířme se s tím, a moudře se podříd' me, jestliže narazíme na hranice jejich možností**

Respektujeme individualitu každého žáka, vytváříme přiměřené prostředí pro jeho všestranný rozvoj. Nabízíme dětem různorodou zájmovou činnost, z nabízených aktivit si mají možnost vybírat dle vlastních potřeb a zájmů. Děti jsou motivovány k zapojování se do zájmových činností, nejsou k nim však nucené.

V různých činnostech se podporuje integrace žáků se speciálními vzdělávacími potřebami, jejich úspěšné zařazení mezi ostatní žáky, rozvíjí se různé schopnosti a dovednosti, jako například sociální dovednosti, hrubá a jemná motorika, grafomotorika, prostorová představivost atd. Pro rozvoj talentovaných jedinců nabízí naše ŠD další doplňkové aktivity v oblasti jejich zájmu.

Při vytváření vhodných podmínek pro žáky se specifickými vzdělávacími potřebami spolupracujeme se zákonnými zástupci, učiteli, kteří nám především poskytují informace o individuálních potřebách dítěte. Využíváme také doporučenou odbornou literaturu. Vychovatelky ŠD se neustále vzdělávají a získávají nové poznatky v této oblasti.

4. Formy vzdělávání ŠD

4.1. Pravidelná činnost

Je dána týdenní skladbou zaměstnání a představuje zejména organizované aktivity zájmového vzdělávání. Patří sem např:

Výtvarná a pracovní činnost.
Sportovní aktivity.
Zájmové činnosti.
Odpočinkové činnosti.
Rekreační činnosti.
Příprava na vyučování.

4.2. Příležitostná činnost

Je to výchovná, vzdělávací, zájmová a tématická rekreační činnost organizovaná nepravidelně dle potřeb žáků a možností ŠD (akce a projekty).

Není zahrnuta do standardní týdenní skladby činností.

Činnosti, které jsou mimo místo sídla organizace, pořádá škola a organizuje ŠD.

Např: drakiáda, čarodějnický rej, karneval, sportovní soutěže, výstavy, divadelní představení.....

Aktualizováno dne: 16.4.2025

ZÁKLADNÍ ŠKOLA
A MATEŘSKÁ ŠKOLA,
DOBŠICE, okres ZNOJMO
príspevková organizace
Brněnská 52, 671 02 DOBŠICE
IČO: 71012222, tel.: 515 222 834
podpis ředitele školy: